

UZASADNIENIE

Decyzją z 11.05.2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1,3 w zw. z art. 8 ust. 6 pkt 4, art. 9 ust. 1 i 4c, art. 18 ust. 8 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.), art. 81 ust. 2 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285), art. 107 ust. 1 ustawy z 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1100) - po zakończeniu postępowania wyjaśniającego wszczętego przez Zakład z urzędu w sprawie ustalenia dla A. B. (1) poprawnego schematu podlegania ubezpieczeniom oraz podstaw wymiaru składek w okresie od 26.04.2013 r. z tytułu posiadania statusu wspólnika jednoosobowej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. - stwierdził, że A. B. (1) jako wspólnik (...) Spółki - (...) - (...) sp. z ograniczoną odpowiedzialnością:

1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 6.04.2015 r. do 28.04.2015 r.;

2) nie podlega ubezpieczeniom społecznym w okresie: od 26.04.2013 r. do 5.04.2015 r. oraz od 29.04.2015 r. do nadal;

3) określił, że miesięczna podstawa wymiaru składek wynosi:

- od kwietnia do grudnia 2013 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 2908,13 zł,

- od stycznia do grudnia 2014 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3004,48 zł,

- od stycznia do marca 2015 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3104,57 zł,

- w kwietniu 2015 r. ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 1821,14 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3104,57 zł,

- od maja do grudnia 2015 r. ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3104,57 zł,

- od stycznia do grudnia 2016 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3210,60 zł,

- od stycznia do grudnia 2017 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3303,13 zł,

- od stycznia do grudnia 2018 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3554,93 zł,

- od stycznia do grudnia 2019 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3803,56 zł,

- od stycznia do grudnia 2020 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 4026,01 zł,

- od stycznia do grudnia 2021 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 4242,38 zł,

- od stycznia do kwietnia 2022 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł.

W uzasadnieniu tej decyzji Zakład podał, że A. B. od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r. był jedynym wspólnikiem tej Spółki z o.o., a od 15.09.2014 r. do nadal był większościowym wspólnikiem posiadającym 99 na 100 udziałów tej Spółki, wobec czego przekazanie tylko 1 udziału wspólnikowi mniejszościowemu było jedynie pozorowaniem wieloosobowej spółki z o.o. przez co A. B. winien być traktowany dla celów ubezpieczeniowych jako jedyny wspólnik tejże Spółki. ZUS wskazał, że jednocześnie od 1.01.1999 r. do 6.09.2019 r. był on także pracownikiem zatrudnionym na pełen etat w rzeczonyj Spółce, przy czym korzystał z urlopu bezpłatnego od 6.04.2015 r. do 28.04.2015 r., a od 7.09.2019 r. A. B. ma przyznane prawo do renty z tytułu niezdolności.

(decyzja w aktach ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca, wnosząc o jej uchylenie w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na wypadek ustanowienia pełnomocnika. Odwołujący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu przez organ emerytalny, że był on w okresach wskazanych w decyzji – za wyjątkiem okresu 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r. – jednoosobowym wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działającej pod firmą (...) (NIP (...), KRS (...)), w sytuacji, gdy zgodnie z faktycznym stanem rzeczy w/w spółka w tym czasie nie była jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Ponadto podniósł zarzut przedawnienia należności wskazanych w decyzji na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za okres 5 lat wstecz od dnia wszczęcia postępowania zakończonego zaskarżoną decyzją.

(odpowiedź na odwołanie k. 3-6)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Zakład argumentował, że w okresie objętym kwestionowaną decyzją poczynając od 26.04.2013 r. ustalił, iż skarżący od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r. był jedynym udziałowcem Spółki z o.o., a od 15.09.2014 r. był on wspólnikiem większościowym, posiadającym 99 udziałów w tej spółce, natomiast drugi mniejszościowy wspólnik, posiadał w tym okresie zaledwie 1 udział, co zdaniem pozwanego świadczy o tym, że mniejszościowy wspólnik był jedynie iluzorycznym wspólnikiem. Zakład wywodził, że przekazanie tylko 1 udziału drugiemu wspólnikowi miało jedynie upozorować, że Spółka z o.o. jest wieloosobowa. Zdaniem ZUS można uznać, że prawie 100 % udział w Spółce z o.o. od 15.09.2014 r. czyni A. B. (1) wspólnikiem jednoosobowej spółki z o.o. dla celów ubezpieczeniowych. Zakład wyjaśnił także, że wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze jako pracownik rzeczonyj Spółki od 1.01.1999 r. do 6.09.2019 r., lecz od 6.04.2015r. do 28.04.2015r. przebywał na urlopie bezpłatnym, wskazując, że w trakcie urlopu bezpłatnego stosunek pracy ulega zawieszeniu ze wszystkimi tego konsekwencjami również w sferze ubezpieczeń, a tym samym pracownik nie podlega w tym okresie ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Dodał, że wnioskodawca od 7.09.2019 r. pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Pozwany podniósł także, że zarzut przedawnienia ma marginalne znaczenie, ponieważ kwestia zapłaty składek jest poza zakresem sporu, w którym kluczowy jest stan podlegania ubezpieczeniom zdrowotnym.

(odpowiedź na odwołanie k. 18-19)

Na rozprawie z 11.10.2022 r. pełnomocnik wnioskodawcy, w osobie adwokata, poparł odwołanie wnosząc o uchylenie kwestionowanej decyzji oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych. Oświadczył, że wnosi o ustalenie, że w okresie od 1.01.2013 r. do 31.12.2021 r., poza okresem od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r., wnioskodawca nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, a także dodał, że zaskarża również w całości pkt. 3 rzeczonyj decyzji, wskazując, że całość uzasadnienia dotyczy składki zdrowotnej. Pełnomocnik ZUS wniósł natomiast o oddalenie odwołania. (e-prot. z 11.10.2022 r.:00:02:14, 00:13:50)

Na ostatnim terminie rozprawy z 22.11.2022 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, wskazując, że zaskarża kwestionowaną decyzję w całości, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. (e-prot. z 22.11.2022 r.: 00:00:55, 00:04:19)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

(...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. (NIP (...), KRS (...)) – dalej też jako Spółka) powstała w 1990 r. na podstawie notarialnej umowy spółki z 24.10.1990 r. Rep. A Nr II (...). Przedmiotem działalności gospodarczej tej Spółki była regeneracja opon wielkogabarytowych.

Odwołujący - A. B. (1) został wspólnikiem w/w Spółki od lutego 1991 r.

Do 24.01.2013 r. w Spółce było 3 wspólników, a mianowicie: wnioskodawca posiadający 47 udziałów odpowiadających 85% udziałów o łącznej wartości 48500 zł, jego żona - D. B. posiadająca 10% udziałów i ich córka posiadająca 5% udziałów. Łączna wartość 100 udziałów wynosiła 50 000 zł.

W okresie od 19.08.2003 r. do 26.04.2013 r. małżonka wnioskodawcy pełniła w Spółce funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki, a Prezesem Zarządu był wnioskodawca. W późniejszym okresie żona wnioskodawcy nie była członkiem Zarządu, który od tego czasu pozostawał jednoosobowy, a jego Prezesem cały czas był wnioskodawca.

Spółka zatrudniała różnych pracowników, początkowo do 20 osób, a około 2013 r. od 3 do 5 osób. Ostatni pracownik został zwolniony w 2013 r.

Po przekazaniu przez żonę i córkę wnioskodawcy na jego rzecz w drodze notarialnej umowy darowizny wszystkich udziałów jakie posiadały te wspólniczki - w okresie od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r. wnioskodawca był jedynym (...) sp. z o.o. posiadającym 100 udziałów o łącznej wartości 50 000 zł.

Następnie wnioskodawca notarialną umową darowizny podarował swojej żonie D. B. 1 udział - w wyniku czego od 15.09.2014 r. wnioskodawca stał się wspólnikiem posiadającym 99 na 100 udziałów o łącznej wartości 49 500 zł, a jego żona jako drugi mniejszościowy wspólnik posiadała 1 udział. Ten stan trwa do chwili obecnej.

W badanym okresie od 15.09.2014 r., gdy żona wnioskodawcy była mniejszościowym wspólnikiem Spółki - wszystkie istotne decyzje w sprawach tej Spółki, w tym dotyczące jej rozwoju, prowadzonych spraw finansowych, handlowych, były podejmowane wspólnie przez wnioskodawcę i przez jego małżonkę. Nie było formalnego podziału czynności pomiędzy wspólnikami w sprawach Spółki, ale z reguły żona wnioskodawcy zajmowała się sprawami administracyjnymi, a wnioskodawca sprawami technicznymi. Gdy wnioskodawca wyjeżdżał i nie był obecny w Spółce, wówczas jego żona podejmowała w spółce kontrahentów zagranicznych. Żona wnioskodawcy podpisywała dokumenty dotyczące decyzji w prowadzeniu spraw Spółki, m.in. uchwały dotyczące podziału zysków albo pokrywanych strat, kontaktowała się z urzędami, zanosila deklaracje do urzędów, które tworzyła zatrudniona w Spółce księgowa, robiła przelewy, a także brała udział w kontrolach dotyczących spółki - m.in. w kontrolach przeprowadzanych przez ZUS, który w tym zakresie nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń. Wnioskodawca i jego żona wspólnie i zgodnie postanowili, że nie będą pobierać dywidendy, a ewentualną dywidendę przeznaczą na inwestycje w spółce.

Małżonka wnioskodawcy była zatrudniona jako pracownik w Spółce od 1.07.2002 r. do 31.07.2017 r. na stanowisku specjalisty do spraw biurowych i administracyjnych, a w ramach obowiązków na tym stanowisku prowadziła m.in. sprawy biurowe, zajmowała się korespondencją i obiegiem dokumentów, robiła przelewy, składała dokumenty w sprawach Spółki w różnych instytucjach. Od 2018 r. małżonka wnioskodawcy podjęła pracę w firmie (...) jako pracownik biurowy, gdzie pracowała do lipca 2021 r.

Spółka prowadziła działalność do końca 2017 r. Od 2019 r. Spółka nie prowadzi działalności. Żona wnioskodawcy złożyła deklarację wyrejestrowującą Spółkę z podatku VAT.

(odpis z KRS k. 7-17, zeznania (...) spółki (...), CIT, PIT k. 48-76, akta rejestrowe spółki k. 78-560, zeznania wnioskodawcy e-prot. z 11.10.2022 r.: 00:16:16- 00:29:29, zeznania świadka D. B. e-prot. z 11.10.2022 r.; zeznania świadka I. M. e-prot. z 11.10.2022 r.: 00:52:54-01:00:21, akta osobowe D. B. załączone do akt sprawy, a w nich: świadectwo pracy z 31.07.2017 r. część C, umowa o pracę z 1.07.2002 r. część B)

W okresie od 1.01.1999 r. do 6.09.2019 r. wnioskodawca był zgłoszony do obowiązkowych pracowniczych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek - (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł..

(okoliczność niesporna)

W okresie od 6.04.2015 r. do 28.04.2015 r. wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym jako pracownik w/w Spółki z o.o.

(okoliczność niesporna)

Od 7.09.2019 r. wnioskodawca ma przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy. (okoliczność niesporna)

W dniu 13.04.2022 r. II Oddział ZUS w Ł. wszczął z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia dla odwołującego poprawnego schematu podlegania ubezpieczeniom oraz podstaw wymiaru składek od 26.04.2013 r. z tytułu posiadania statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...).

Zawiadomienie o wszczęciu w/w postępowania wnioskodawca odebrał 14.04.2022 r.

W terminie wskazanym w ww. piśmie odwołujący skorzystał z prawa wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie dotyczące zgłoszenia do ubezpieczeń oraz podstaw wymiaru składek z tytułu bycia wspólnikiem (...) SP. Z.O.O.

(okoliczności niesporne)

Po zakończeniu w/w postępowania pozwany organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 11.05.2022 r., w której stwierdził, że A. B. (1) jako wspólnik (...) Spółki - (...) - (...) sp. z ograniczoną odpowiedzialnością:

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 6.04.2015 r. do 28.04.2015 r.;

2. nie podlega ubezpieczeniom społecznym w okresie: od 26.04.2013 r. do 5.04.2015 r. oraz od 29.04.2015 r. do nadal;

3. określił, że miesięczna podstawa wymiaru składek wynosi:

- od kwietnia do grudnia 2013 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 2908,13 zł,

- od stycznia do grudnia 2014 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3004,48 zł,

- od stycznia do marca 2015 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3104,57 zł,

- w kwietniu 2015 r. ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 1821,14 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3104,57 zł,

- od maja do grudnia 2015 r. ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3104,57 zł,

- od stycznia do grudnia 2016 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3210,60 zł,

- od stycznia do grudnia 2017 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3303,13 zł,

- od stycznia do grudnia 2018 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3554,93 zł,

- od stycznia do grudnia 2019 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 3803,56 zł,

- od stycznia do grudnia 2020 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 4026,01 zł,

- od stycznia do grudnia 2021 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 4242,38 zł,

- od stycznia do kwietnia 2022 r. na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy 0,00 zł.

(decyzja w aktach ZUS)

Odtworzone powyżej okoliczności faktyczne Sąd oparł na powołanych dokumentach, których autentyczności nie była kwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł powodów by czynić to z urzędu.

Sąd oparł się także na zeznaniach świadków i wnioskodawcy, których wartości dowodowej pozwany w toku postępowania nie podważał. Zeznania te razem z dostępną dokumentacją dotyczącą przedmiotowej Spółki tworzą spójną, logiczną całość, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Rozważania w niniejszej sprawie należy jednak rozpocząć od przypomnienia, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w myśl art. 476 § 2 k.p.c. w związku z art. 477⁹ k.p.c., determinuje w pierwszej kolejności przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie zakres odwołania od tej decyzji (wyroki Sądu Najwyższego z 14.03.2013 r., I UK 555/12, z 23.04.2010 r., II UK 309/09, z 8.02.2010 r., III UK 75/09, z 9.09.2010 r., II UK 84/10 oraz z 7.03.2006 r., I UK 195/05). Rozpoznając odwołanie od decyzji organu rentowego, sąd ubezpieczeń społecznych rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach wyznaczonych z jednej strony zakresem samego odwołania, a z drugiej treścią zaskarżonej decyzji. Z drugiej strony wskazuje się w orzecznictwie, że odwołanie pełni rolę pozwu, stąd też niezwykle istotnym jest właściwe określenie zgłoszonego przez stronę żądania celem objęcia tego żądania rozpoznaniem i rozstrzygnięciem sądu.

Zasadniczym celem postępowania odwoławczego nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania przed organem rentowym, lecz merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach stron.

Odnosząc się do żądania skarżącego dotyczącego uchylenia zaskarżonej decyzji należy wskazać, że rodzaje rozstrzygnięć w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych zostały wskazane w art. 477¹⁴ k.p.c.

Uchylenie zaskarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 [1] k.p.c. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania pozwanemu organowi, nie jest możliwe w realiach badanej sprawy, albowiem decyzja ta nie została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed ZUS.

Przed omówieniem merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy odnieść należy się także do zarzutu przedawnienia składek, który podniosła strona odwołująca.

Zarzut przedawnienia jest nieskuteczny, albowiem Sąd zważył, że zaskarżona decyzja nie dotyczy kwestii wysokości zadłużenia składkowego strony skarżącej, ale wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Zgodnie ze znowelizowanym art. 24 ust. 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm.) należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

Jednakże, co słusznie podnosi organ rentowy przepis art. 83 ust. 1 ustawy o s.u.s. w żaden sposób nie nakłada ograniczeń czasowych do wydania przez organ rentowy deklaratoryjnej decyzji stwierdzającej istnienie (nieistnienie) obowiązku ubezpieczeń społecznych, czy decyzji ustalającej podstawę wymiaru składek - dotyczy to też składki na ubezpieczenie zdrowotne. Takich granic czasowych, poza którymi organowi rentowemu nie wolno byłoby już rozstrzygać o podleganiu (niepodleganiu) ubezpieczeniom społecznym/ ustalającym podstawę wymiaru składek, nie narzucają również inne przepisy ustawy o s.u.s., w szczególności jej art. 38.

W oparciu o rezultaty wykładni językowej art. 83 ust. 1 oraz po dokonaniu całościowej analizy poszczególnych unormowań zawartych w rozdziałach 2-4 ustawy o s.u.s. (zatytułowanych kolejno "Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym", "Zasady ustalania składek na ubezpieczenia społeczne" i "Zgłoszenia do ubezpieczenia, prowadzenie kont i rejestrów oraz zasady rozliczania składek i zasiłków") można zatem uznać, że organ rentowy dysponuje nieograniczonym w czasie uprawnieniem do wydawania deklaratoryjnej decyzji stwierdzającej istnienie (nieistnienie) obowiązku ubezpieczeń społecznych/ ustalającej podstawę wymiaru składek.

Z tego wynika zaś, że taka możliwość (uprawnienie) rozciąga się również na sytuację, w której organ rentowy orzeka o podleganiu ubezpieczeniom społecznym/ ustaleniu podstawy wymiaru w okresach wstecznych, w odniesieniu do których składki powinny być, a nie zostały uiszczone, a nadto w dacie wydawania decyzji o podleganiu ubezpieczeniom społecznym były już przedawnione (a więc, gdy zobowiązanie składkowe wygasło)./por. uchwała SN z 9.06.2016 III UZP 8/16/.

Także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2017 r. II UK 708/15 podniesiono, że nie zachodzą przeszkody materialnoprawne i procesowe, w ustaleniu przez organ rentowy w decyzji podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresach wstecznych, w odniesieniu do których należne składki nie zostały opłacone przez płatnika i uległy przedawnieniu. Dopuszczalne jest zatem ustalenie w decyzji organu rentowego podlegania ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) nawet, gdy należności z tytułu składek na te ubezpieczenia, uległy przedawnieniu przed wydaniem decyzji (LEX nr 2252205).

Natomiast w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 lipca 2013 r. III AUa 1688/12 (Legalis Numer 740789) wskazano, iż art. 24 ust. 4 ustawy, jako przepis regulujący kwestie przedawnienia należności z tytułu składek nie odnosi się w żadnej mierze do przepisów regulujących zasady ustalania podstawy wymiaru składek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach uprawnień wynikających z art. 83 ust. 1 ustawy może wydać decyzję ustalającą prawidłowe podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w każdym czasie. Prawo do wydania takiej decyzji nie ulega przedawnieniu. Przedawnieniu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlegają jedynie należności z tytułu składek. Stąd też zarzut przedawnienia może być brany pod uwagę tylko w sprawach z odwołań od decyzji wymierzających wysokość składek, w tym ustalających wysokość zaległości w opłacaniu składek i zobowiązujących do ich zapłacenia.

W konsekwencji podniesiony w sprawie zarzut przedawnienia z uwagi na to, iż przedmiotem rozpatrywanego sporu była tylko i wyłącznie kwestia ustalenia podlegania i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wnioskodawcy za sporne okresy od 26.04.2013 r., nie zaś decyzja wymiarowa określająca wysokość zadłużenia z tego tytułu - jest bezskuteczny i nie może prowadzić do spodziewanych przez stronę odwołującą skutków procesowych.

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności odwołania wskazać należy, że z poczynionych ustaleń wynika, że A. B. (1) bezspornie w okresie od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r. był jedynym (...) sp. z o.o. posiadającym 100 udziałów, a od 15.09.2014 r. posiadał 99 na 100 udziałów, zaś drugi mniejszościowy wspólnik – jego żona posiadała 1 udział.

Przypomnieć należy, że w ocenie ZUS przekazanie drugiemu udziałowcowi z dniem 15.09.2014 r. zaledwie 1 udziału spółki miało jedynie na celu upozorowanie spółki (...) sp. z o.o. na spółkę wieloosobową, a w rzeczywistości wspólnik mniejszościowy był wspólnikiem iluzorycznym, wobec czego zdaniem pozwanego, odwołujący od 15.09.2014 r. powinien być traktowany dla celów ubezpieczeniowych jako jedyny wspólnik spółki z o.o.

Jednocześnie Zakład nie kwestionował, że wnioskodawca od 1.01.1999 r. do 6.09.2019 r. był pracownikiem w/w Spółki z o.o. zatrudnionym na podstawie ważnej umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie podnosił, że od 6.04.2015r. do 28.04.2015r. przebywał on na urlopie bezpłatnym - argumentując, że w trakcie przebywania na urlopie bezpłatnym stosunek pracy ulega zawieszeniu ze wszystkimi tego konsekwencjami również w sferze ubezpieczeń, a tym samym pracownik nie podlega w tym okresie ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu - wobec czego w okresie urlopu bezpłatnego od 6.04.2015r. do 28.04.2015r. odwołujący podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...).

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba prowadząca pozarolniczą działalność obowiązkowo podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W myśl art. 13 pkt 4 tej ustawy, obowiązek tych ubezpieczeń trwa od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu na który wykonywanie działalności zostało zawieszane.

W przypadku wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością obowiązek ubezpieczeń społecznych powstaje od dnia uzyskania statusu wspólnika tej spółki i istnieje do dnia utraty tego statusu, o ile nie zachodzą przesłanki, z których wynikałoby ustanie obowiązku podlegania z tego tytułu. Bez znaczenia pozostaje w tej sytuacji okoliczność, że po zarejestrowaniu jej w KRS nie prowadzi działalności, do której prowadzenia została powołana. Podobnie, na obowiązek ubezpieczeń osoby prowadzącej pozarolniczą działalność nie ma również wpływu okoliczność braku osiągnięcia przychodów z tej działalności.

Z kolei zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby będące pracownikami spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy pod warunkiem, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu zatrudnienia w przeliczeniu na okres miesiąca wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w danym okresie.

Rację ma pozwany twierdząc, że w trakcie urlopu bezpłatnego stosunek pracy ulega zawieszeniu ze wszystkimi tego konsekwencjami również w sferze ubezpieczeń, wobec czego pracownik nie podlega w tym okresie ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Zgodnie z art. 9 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wspólnicy sp. z o.o. z tytułu prowadzenia działalności podlegają jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Wysokość należności na ubezpieczenia społeczne reguluje art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi kwota nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Składka w nowej wysokości obowiązuje od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt l c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą.

Wysokość należności na ubezpieczenie zdrowotne reguluje art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota nie niższa jednak niż 75% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do 31 grudnia danego roku, jest miesięczna i niepodzielna. Oznacza to, że również w sytuacji, gdy ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu przez część miesiąca, składka jest opłacona od podstawy wymiaru w pełnej wysokości.

Zgodnie z art. 79, 79a, 81 ust. 2, 2b-2h, 2j-2l, 2n-2o, 2z, za, zb 2y, 8 pkt. 1 la, art. 82 ust. 2c-2h ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285) oraz na podstawie ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2105) od 1 stycznia 2022 r. składka na ubezpieczenie zdrowotne jest uzależniona od formy opodatkowania i ewentualnie od dochodu osiągniętego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Zgodnie ze zmienionymi przepisami prawa płatnik składek zobowiązany jest przekazywać dokumenty rozliczeniowe do ZUS za każdy miesiąc, w którym ma obowiązek opłacać składki.

W świetle art. 107 ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1100), składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Kluczową dla rozstrzygnięcia sporu kwestią było ustalenie, czy wnioskodawca od 15.09.2014 r. jako większościowy wspólnik spółki z o.o. powinien być dla celów ubezpieczonych traktowany – tak jak twierdził pozwany - jako jedyny wspólnik tej spółki, ponieważ drugi mniejszościowy wspólnik posiadał tylko 1 udział i był wspólnikiem iluzorycznym.

Sąd nie podzielił oceny pozwanego organu rentowego co do uznania mniejszościowego wspólnika za wspólnika iluzorycznego w okresie od 15.09.2014 r. w realiach badanej sprawy.

W szczególności Sąd Okręgowy zgadza się z trafnym poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z 15.09.2021 r., I USKP 44/21, OSNP 2022, nr 9, poz. 91, w którym stwierdzono, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlega tylko jedyny wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a nie wspólnik większościowy, choćby "prawie" lub "niemal" jedyny (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm. w związku z art. 4 § 1 pkt 3 k.s.h.).

Jednocześnie Sąd Okręgowy zgadza się ze stanowiskiem SN wyrażonym również we wskazanym wyżej wyroku, że w sprawie dotyczącej podlegania przez jedynego wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ubezpieczeniom społecznym spółka ta nie ma statusu zainteresowanego w rozumieniu art. 477(11) § 1 i 2 k.p.c., ponieważ rozstrzygnięcie takiej sprawy w żaden sposób nie wpływa na prawa i obowiązki spółki, w szczególności nie powoduje, po stronie spółki, jakiegokolwiek obowiązku zapłaty należności z tytułu składek w związku z wydaną decyzją. Przyjęcie, że odwołujący się jest faktycznie wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością, prowadziły do uznania, że to on - a nie spółka - jest płatnikiem składek na swoje ubezpieczenia społeczne (art. 4 pkt 2 lit. d u.s.u.s.) i ubezpieczenie zdrowotne.

Jak słusznie wskazał SN w cytowanym wyroku, po zmianach legislacyjnych wprowadzonych ustawą z 18 grudnia 2002 r. nie może budzić wątpliwości, że jedyny wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (sensu stricto) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jako osoba prowadząca działalność pozarolniczą (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 u.s.u.s.).

W orzecznictwie przyjmuje się, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością objęty jest obowiązkiem ubezpieczenia bez względu na prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ obowiązek ubezpieczenia wspólnika tej spółki kapitałowej powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, nie zaś z prowadzeniem działalności gospodarczej czy też faktycznym działaniem w imieniu spółki. O ile podleganie ubezpieczeniom społecznym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wiąże się nierozdzielnie z faktycznym jej prowadzeniem, o tyle posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, już od momentu jego wpisu jako wspólnika do KRS, rodzi obowiązek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, co trafnie podniósł pozwany organ rentowy.

Natomiast okoliczność, że osoba taka nie uzyskiwała żadnych przychodów w związku z byciem wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, może zostać wzięta pod uwagę przez organ rentowy jedynie w postępowaniu dotyczącym naliczenia i pobrania składek. Podleganie obowiązkowi ubezpieczenia jest bowiem odrębną kwestią od tego, czy dana osoba z tego tytułu jest obowiązana opłacać składkę na owe ubezpieczenia.

W odniesieniu do wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w wyroku Sądu Najwyższego z 3 lutego 2011 r., II UK 271/10 (LEX nr 817528) wyrażono pogląd, że obowiązek ubezpieczenia wspólnika powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Analogicznie Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyrokach: z 11 września 2013 r., II UK 36/13 (LEX nr 1391783); z 3 sierpnia 2011 r., I UK 8/11 (OSNP 2012 nr 17-18, poz. 225); z 9 czerwca 2010 r., II UK 33/10 (LEX nr 598436) i z 12 lipca 2017 r., II UK 295/16 (LEX nr 2347776), stwierdzając, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej.

Z treści w/w przepisu wynika, że samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej (art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażane jest też od dawna stanowisko, że umowa spółki zawarta dla pozoru z udziałem figurantów powinna być uznana za nieważną jako czynność prawna mająca na celu obejście przepisów ustawy. Tym samym spółka powstała na podstawie takiej umowy (tzw. pozorna spółka jednoosobowa), mimo jej wpisania do rejestru handlowego, faktycznie i prawnie nie istniała (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 7 marca 1938 r., II C 2350/37, OSNC 1938 nr 12, poz. 566).

Wątpliwości w orzecznictwie budziły przypadki rozkładu udziałów w stosunku 99 % do 1 % albo 95 % do 5 %. Przyjmowano, że w takich sytuacjach faktycznych w orzecznictwie przyjmowano, że wspólnik dominujący („prawie” albo „niemal” jedyny) nie może podlegać pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia, ponieważ nie może zawrzeć skutecznej umowy ze „swoją” spółką. Nie oznacza to jednak automatycznego przyporządkowania go do kategorii wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, gdy spółka ta nie jest ani prawnie (formalnie), ani faktycznie spółką jednoosobową. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 15.09.2021 r., I USKP 44/21, OSNP 2022, nr 9, poz. 91).

W badanej sprawie powód nie kwestionował i nie było przedmiotem sporu, że od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r. był on jedynym wspólnikiem spółki z o.o.

Pozwany natomiast nie kwestionował, że powód był pracownikiem tej Spółki w pełnym wymiarze czasu pracy od 1.01.1999 r. do 6.09.2019 r., a od 7.09.2019 r. pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Sporny jest okres od 15.09.2014 r., gdy wnioskodawca posiadał 99 na 100 udziałów, a jego żona jedynie 1 udział.

Z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej wynika, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, lecz ustawa ta nie zawiera definicji jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wobec czego przy ustalaniu znaczenia tego pojęcia zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych.

Zgodnie z art. 4 § 1 pkt 3 k.s.h., spółka jednoosobowa to spółka kapitałowa, której wszystkie udziały albo akcje należą do jednego wspólnika albo akcjonariusza.

W/w definicja powinna być uwzględniona przy dokonywaniu wykładni prawa.

Dla wymagającej rozstrzygnięcia w rozpoznawanej sprawie kwestii podlegania przez odwołującego ubezpieczeniom społecznym istotna jest regulacja z art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej.

Pierwszy z tych przepisów stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność.

Drugi z kolei przewiduje, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

W rozpoznawanej sprawie trudność interpretacyjna wynikała stąd, że w badanym okresie Spółka z o.o., której wspólnikiem jest odwołujący - od dnia 15.09.2014 r. nie jest jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, bo ma ona od tego dnia nie jednego, lecz dwóch wspólników. Od tego czasu udziały w tej spółce należą do odwołującego (99 ze 100 udziałów) oraz do jego żony (1 na 100 udział).

Odnosnie do definicji zawartej w art. 4 § 1 pkt 3 k.s.h. jednoosobowej spółki kapitałowej, Sąd zważył, że w uchwale składu siedmiu sędziów z 1 marca 2007 r., III CZP 94/06 (OSNC 2007 nr 7-8, poz. 95) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że odstępstwo od jasnego i oczywistego sensu przepisu wyznaczonego jego jednoznacznym brzmieniem mogą uzasadniać tylko szczególnie istotne i doniosłe racje prawne, społeczne, ekonomiczne lub moralne; jeśli takie racje nie zachodzą, należy oprzeć się na wykładni językowej (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 14 października 2004 r., III CZP 37/04, OSNC 2005, Nr 3, poz. 42, wyrok Sądu Najwyższego z 21 lipca 2004 r., V CK 21/04, OSNC 2005, nr 7-8, poz. 137 oraz uchwała Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r., IKZP 18/05, OSNKW 2005, Nr 9, poz. 74). Zastosowanie wykładni, w której interpretator odchodzi od sensu językowego przepisu, może być uzasadnione tylko w wyjątkowych okolicznościach, ponieważ adresaci norm prawnych mają prawo polegać na tym, co ustawodawca w przepisie rzeczywiście wyraził, a nie na tym, co chciał uczynić lub co uczyniłby, gdyby znał nowe lub inne okoliczności. Reguły odstępstwa od jasnego i oczywistego sensu językowego wynikającego z brzmienia przepisu wymagają szczególnej ostrożności przy ich stosowaniu i zobowiązują do wskazania ważnych racji mających uzasadniać odstępstwo od wyniku poprawnie przeprowadzonej wykładni językowej. W konsekwencji, odejście od jasnego, jednoznacznego sensu przepisu z naruszeniem wskazanych reguł powoduje dokonanie wykładni prawotwórczej, będącej przykładem wykładni contra legem. Wątpliwości nie upoważniają do odrzucenia wyników wykładni językowej, bowiem na straży jej pierwszeństwa stoi fundamentalny argument odwołujący się do państwa prawa. Obywatele mają bowiem prawo działać w zaufaniu przede wszystkim do tego, co zostało w tekstach prawnych napisane, a nie do tego, co prawodawca zamierzał czy chciał osiągnąć. Z tych względów odrzucenie rezultatu wykładni językowej nie może nastąpić tylko z tego powodu, że interpretator uznaje, iż bardziej celowe i sensowne byłoby inne rozwiązanie danej kwestii, ale dopiero wtedy, gdy zostanie wykazane, iż sens językowy przepisu prowadzi do absurdu, jest ewidentnie sprzeczny z wartościami konstytucyjnymi lub innymi powszechnie akceptowanymi wartościami, dając

efekt rażąco niesłuszny, niesprawiedliwy, nieracjonalny lub niweczący ratio legis przepisu, albo w sytuacji oczywistego błędu legislacyjnego.

Kierując się powyższymi rozważaniami Sąd uznał, że jeżeli w spółce jest dwóch wspólników (udziałowców), to spółka nie jest jednoosobowa. Powstaje jednak wówczas kwestia, czy do spółki, która w oczywisty sposób nie jest spółką jednoosobową, można stosować przepis o spółce jednoosobowej i jaka byłaby ratio takiego zabiegu.

W tej kwestii trafne stanowisko zajął SN, który słusznie wskazał w wyroku z 15.09.2021 r., I (...) 44/21, że przyjęcie możliwości wykładni z zastosowaniem rozumowania per analogiam iuris staje się bliskie koncepcji "tworzenia" prawa przez sądy, w celu "uszczelnienia" luk będących wynikiem przyjętej wykładni przepisów prawa, co może prowadzić do naruszenia art. 2 Konstytucji RP, z którego wynika, że w demokratycznym państwie prawnym strona nie może ponosić konsekwencji ewidentnych błędów i zaniedbań prawodawcy, w tym zwłaszcza takich, które powodują lukę w prawie naruszającą podstawowe zasady porządku konstytucyjnego; lukę taką można wypełnić tylko w wyjątkowych przypadkach (por. wyrok NSA z 8 stycznia 2019 r., (...), LEX nr 2630244), oraz art. 10 Konstytucji RP, z którego wynika zasada trójpodziału i równoważenia się władz.

W szczególności Sąd Okręgowy, mając na uwadze argumentację strony pozwanej, pragnie zaznaczyć, że w pełni podziela i traktuje jako własny pogląd SN zawarty w w/w wyroku I (...) 44/21, co do tego, że jeżeli w konkretnym stanie faktycznym nie można przyjąć, że mniejszościowy udziałowiec jest udziałowcem fikcyjnym (figurantem), ponieważ bierze rzeczywisty udział w prowadzeniu spraw spółki (choćby nawet nie był członkiem jej zarządu a na zgromadzeniu wspólników mógłby być przegłosowany w każdej sprawie przez wspólnika większościowego), to nie ma miejsca na stosowanie art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej.

Sąd Okręgowy mając na uwadze, że ZUS nie kwestionował, iż wnioskodawca w badanym okresie był pracownikiem rzeczony Spółki, zważył, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla włączenia danej osoby do ubezpieczenia społecznego niezbędna jest przynależność do określonej w ustawie systemowej grupy podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 17.03.2016 r., III UK 83/15; 6.08.2013 r., II UK 11/13; 19.02.2008 r., II UK 122/07), zaś art. 8 ust. 1 ustawy systemowej w związku z art. 22 k.p. normuje, kiedy wykonywanie przez osobę fizyczną czynności na rzecz podmiotu prawa takiego jak spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ma cechy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy. Zważyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dozwolone jest także zatrudnienie wspólników dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w tym również na stanowiskach zarządczych, gdy z ustaleń faktycznych dotyczących okoliczności rzeczywiście realizowanego stosunku prawnego, na podstawie którego wspólnik wykonywał czynności na rzecz spółki, wynikało, że był on poddany zarówno ekonomicznej zależności od swojego pracodawcy, jak i formalnemu nadzorowi sprawowanemu przez zgromadzenie wspólników (zob. wyrok SA w Poznaniu z 18.09.2019 r., III AUa 887/18, LEX nr 3305505).

Pozwany przez cały czas przyjmował, że poza okresem urlopu bezpłatnego od 6.04.2015 r. do 28.04.2015 r. powód z tytułu ważnego pracowniczego zatrudnienia w przedmiotowej Spółce z o.o. podlegał obowiązkowym pracowniczemu ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Okręgowy w n/n sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe, w ramach którego zbadał rolę drugiego mniejszościowego wspólnika Spółki z o.o. od 15.09.2014 r. i na podstawie zebranych dowodów, których wiarygodności pozwany nie podważał, ustalił, że mniejszościowy wspólnik nie był wspólnikiem iluzorycznym, jak twierdził ZUS, lecz przez cały czas wspólnik ten faktycznie współdecydował w badanym okresie o sprawach Spółki, aktywnie uczestniczył w prowadzeniu działalności tejże Spółki i miał realny wpływ na jej funkcjonowanie.

Mając na uwadze wszystkie poczynione wyżej rozważania Sąd Okręgowy stwierdził, że w świetle ustalonego stanu faktycznego należy uznać, iż A. B. (1), jako wspólnik (...) spółki z o.o. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu także w okresie od 6.04.2015 r. do 28.04.2015 r., gdy powód jako pracownik w/w Spółki przebywał na urlopie bezpłatnym, gdyż z ustalonych faktów wynika, że drugi mniejszościowy wspólnik w tej Spółce nie był w tym czasie jedynie wspólnikiem iluzorycznym, spółka z o.o. była w tym

czasie dwuosobowa i miała wówczas dwóch równoprawnych wspólników, którzy rzeczywiście razem współdecydowali o jej istotnych sprawach - co przesądza, że na gruncie badanej sprawy nie jest możliwe traktowanie powoda w tym okresie, jako jedynego wspólnika Spółki z o.o. dla celów ubezpieczeniowych. Sąd stwierdził także, że w ustalonych okolicznościach - za wyjątkiem okresu od 26.04.2013 r. do 14.09.2014 r., kiedy to niespornie wnioskodawca był jedynym wspólnikiem Spółki (posiadał wszystkie udziały, tj. 100 udziałów o łącznej wartości 50 000 zł) brak podstaw do ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i ubezpieczenie zdrowotne dla A. B., jako wspólnika jednoosobowej Spółki z o.o.

Z powyższych względów na podstawie art. 477 [14] § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję w sposób o jakim orzeczono w punkcie 1 sentencji wyroku.

Uznając, że stroną wygrywającą n/n proces jest odwołujący, Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 k.p.c., w punkcie 2 sentencji wyroku, zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na rzecz A. B. (1) 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość ustalił zgodnie z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).